

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Euangelia quattuor cum concordantiis euangelistarum - Cod. Aug. perg. 178

[S.l.], [3. Drittel des 10.-11. Jh]

Breviarium evangelii secundum Marcum

[urn:nbn:de:bsz:31-12953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-12953)

62
BREVIA RIUM EVANGELII. SECVN
DVM MARCV M ;

I H U X P I F I L I I O I . S I C U T S C R I
P T U M I S T I N E S A I A P R O P H E T A .
E c c e m i t t o a n g e l u m m e u m a n t e f a c i e
t u a m . . . . . o x e l a m a n t i s i n d e s e r t o . p a
r a t e u i a m d n i . r e c t a s f a c i t e s e m i t a s e u s ;
u i t i o h a n n e s i n d e s e r t o b a p t i z a n s . & p r a e d i
c a n s b a p t i s m u m p o e n i t e n t i a e i n r e m i s
s i o n e m p e c c a t o r u m . E t e g r e d i e b a t u r
a d i l l u m o m n i s i u d e e r e g i o . & i e r o s o l i m i
t a e u n i u e r s i . & b a p t i z a b a n t a b i l l o i n m o r
d a n e f l u m i n e . c o n f i t e n t e s p e c c a t a s u a .
t e r a t i o h a n n e s u e s t i t u s p i l i s c a m e l i . &
h o n a p e l l i c i a c i r c a l u m b o s e u s . & l o c u
s t a s . e t m e l s i l u e s t r a e e d e b a t . E t p r a e d i
c a b a t d i c e n s . u e n i t f o r t i o r m e p o s t
m e . C u i u s n o n s u m d i g n u s p e c u n b e s
s o l u e r e c o r r i g i a m c a l c i a m e n t o r u m e u s

Ego baptizo uos aqua. ille uero baptizabit
uos spiritu sancto; et factum est in diebus illis.
uenit iesus ananias galilee. & baptiza-
tus est in iordane a iohanne; Et statim ascen-
dens de aqua uidit apertos caelos. & spiritum
tamquam columbam descendente. & ma-
nentem in ipso. Et uox facta est de caelis.
tu es filius meus dilectus in te complacui;
et statim spiritus expulit eum in desertum. Et
erat in deserto quadraginta diebus. & quad-
raginta noctibus. & temptabatur a satana.
ratque cum bestis & angelis ministrabant
illi. Postquam autem traditus est ioh-
annes. uenit iesus in galileam. et edi-
cans euangelium regni dei & dicens. quoniam
impletum est tempus & appropinquabit
regnum dei. Poenitemini & credite e-
uangelio. Et praeteriens secus mare galilee.
uidit simonem & andream fratrem eius
mittentes retia in mare. erant enim pis-
catores. et dixit eis iesus. uenite post
me. & faciam uos fieri pisces homi-

num. Et t̄ptinus relictis retibus. secuti s̄
 cum. t̄ p̄gressus inde pusillum. ui
 dit iacobum hebedei. & iohannem frat̄e
 eius. & ipsos in naui. componentes retia
 & statim uocauit illos. Et relicto patre
 suo hebedeo in naui cum mercennariis
 secuti sunt eum. t̄ ingrediuntur ca
 pharnaum. & statim sabbatis ingressus
 in synagogam docebat eos. t̄ stupēbant
 sup̄ doctrina eius. erat enim docens eos
 quasi potestatem habens. & non sicut
 scribe. t̄ erat in synagoga eorū homo
 in sp̄u immundo. et exclamauit diceps;
 quid nob̄ & tibi in synagoga hęc. Uenisti per
 dere nos. Scio qui sis sp̄s d̄i. Et commi
 natus ē ei iūc. dicens. Obmutescē. & exi
 de homine. Et discerpens eum sp̄s immū
 dus. & exclamans uoce magna exiit
 ab eo. Et mirati sunt omnes. ita. ut ē
 quirerent inter se dicentes. quidnam
 est hoc. quare doctrina hęc noua. quia
 in potestate spiritibus immundis imperat.

& obocedunt ei. Et pcessit rumor eius
statim in omnem regionem galileae.
t. ptinus egredientes de synagoga. uener
in domum symonis & andree cum iaco
bo & iohanne. Discumbebat autē soerus
symonis febricitans. Et statim dicunt
ei de illa. Et accedens cleuauit eam. ap
prehensa manu eius. Et continuo di
misit eam febris. & ministrabat eis.
Uespere autem facto. cum occidisset sol.
afferebant ad eum omnes male habenti
tes. & doemonia habentes. Et erat o
mnis ciuitas congregata ad uanuam.
& curauit multos qui uexabantur ua
ris languoribus. & doemonia multa
eiciebat. t non sinebat loqui ea.
quō sciebant eum. t diluculo ual
de surgens. egressus abijt in desertum
locum. ibiq. orabat. Et psecutus eum
symon. & qui cum illo erant. Et cum
inuenissent eum dixerunt ei. quia
omnes quaerunt te. Et ait illis. Eamus

Lapba coqz omni iocetue
nionf ne xpt uideat impedi

uerbum . Et uenerunt ferentes ad eum pa
raclitum . qui a quatuor portabatur .
Et cum non possent offerre eum illi par
ba . nudauerunt tectum ubi erat . Et pa
tes facientes . submiserunt grabatū in quo
paralyticus iacebat . Cum uidisset autē
iūe fidem illoꝝ . ait paralytico . Fili . dimit
tunt tibi peccata . Erant autem illic qui
dam describis sedentes . & cogitantes in cor
dib . suis . quid hic sic loquitur . Blasphemaz
quis potest dimittere peccata . nisi solus dñs
quo statim cognito iūe spū suo . quia sic co
gitarent intra se . dicit illis . quid ista cogi
tatis in cordib . ur̄is . Quid est facilius dicere
paralytico . dimittantur tibi peccata . aut
dicere . surge & tolle grabatū tuū &ambu
la . Ut autem sciat̄is quia potestātē habet
filius hominis in terra dimittendi peccata .
ait paralytico . Tibi dico . surge . Tolle gra
batū tuum . & uade in domū tuā . Et statī
ille surrexit . & sublato grabatto . abiit corā
om̄ib . Ita ut admirarent̄ om̄s . & honorifica

sent dñm dicentes. quia numquã sic uidimus.
 t egressus e rursus ad mare. omnisq. turba
 uenibat ad eum. & docebat eos. Et cum pre
 teriret. uidit leum. alpheti. sedentem ad
 teloncum. & ait illi. Sequere me. Et sur
 gens. secutus e eum. t factum e cum de
 cumberet in domo illius. multi publica
 ni & peccatores simul discumbebant cu
 ius & discipulis eius. Erant enim multi
 qui & sequebantur eum. & scribæ & phari
 sei uidentes quia manducaret cum pec
 catorib. manducat & bibit magister uester.
 oe audito. me ait illis. Non necesse habent
 sani medico. sed qui male habent. Non
 enim ueni uocare iustos. sed peccatores.
 Et erant discipuli iohannis & pharisei ie
 iunantes. & ueniunt & dicunt illi. quare
 discipuli iohannis & phariseor. ieiunant.
 tu autē discipuli non ieiunant. Et ait
 illis iñc. Numquid possunt filii nuptia
 rum quamdiu sponsus cum illis est ie
 iunare. Quanto tempore habent secu

n
 m .xvii
 r
 m .lxxvii
 l .lxxviii

n
 m .xxii
 r
 m .lxxvii
 l .lxxviii
 i .lxxvii

n
 m .xxiii
 r
 m .lxxviii
 l .al

mati dupliciter uocatur

teloniu

h uoce uocauit ut sequeretur in

us iustie agere accendit.

hō lbat iñc ad conuina pec

catorū. ut occasione haberet docendi. ¶ Publicani dicunt

qui uecugalia publica exigunt. t qui conductores uecugalium. t quicquid sibi

negotia fecerantur.

publicanos & peccatores

qui & sequebantur eum. & scribæ & phari

peccatores

qui in lege presumunt. qui xpi grāe poenitendo colla submitunt

quia qñ dñm n quer.

sponsum · non possunt ieiunare · ueni
 ent autē dies cum auferet ab eis sponsus
 & tunc ieiunabunt in illis dieb · Nemo
 ad sumentū panni rudis adsuit uesti
 mento ueteri · Alioquin aufert supple
 mentū nouū auertere · & maior scissu
 ra fit · Et nemo mittit uinum nouū
 in utres ueteres · Alioquin · dirumpet
 uinum utres · & uinum effundetur · &
 utres pibunt · Sed uinum nouum in
 utres nouos mitti debet · t factum
 est iterum cum sabbatis ambularet p
 sata · & discipuli eius coeperunt pgre
 di & uellere spicas · Pharisei autē dice
 bant ei · Ecce quid faciunt sabbatis ·
 quod non licet · Et ait illis · Numquā
 legistis quid fecerit dauid quando ne
 cessitatem habuit · & esurit ipse &
 qui cum eo erant · quomodo introit
 in domum dī · sub abiathar principe
 sacerdotum · & panes ppositionis man
 ducavit · quos non licebat manduca

Non est contempnū qd pa
 chimelec abiatay pōit
 amio pūy illic eu dauid
 panes accepit abimelec
 foitay · princeps sacerda
 tu · & abiathar filius eius ·
 uocato abimelec a saule ·
 fugit abiatay ad dauid ·
 & comest factus est iustus ex
 di eius · pōa regnante
 eo summi sacerdoti gra
 dum accepit & multo
 maioris ex collentio fuit
 qua pat ei · Ideoq · digni
 fuit cuius memoria dñs
 uiuente patre qd summi
 sacerdoti fuerit ·

xviii
 xxi
 xl

cum . & ab ierosolimis . & ab idumea . & trans
iordanen . & qui circa tyrum . & sidonem
multitudo magna . audientes quae facie

bat uenerunt ad eum . Et dixit discipulis
suis . ut in nauicula sibi deseruirent . p[ro]p[ter]
turbam . ne comprimerent eum . mul
tos enim sanabat . ita ut irruerent in
eum ut illum tangerent . Quot quot
habebant plagas . Et sp[iritus] immundi cum
illum uidebant . peridebant ei . et cla
mabant dicentes . Tu es filius dei . Et

uehementer comminabatur eis . ne ma
nifestarent illum . . . et ascendens in
montem . uocauit ad se quos uoluit
ipse . Et uenerunt ad eum . & fecit ut essent
duodecim cum illo . & ut mitteret p[re]dica
re . Et dedit illis potestatem curandi
infirmos . & eiciendi daemones .

Et imposuit symoni nomen . petrus .
et imposuit eis nomina . beathanargis . quod
est filii tonitru . Et andream & philip
plum . & bartholomeum . & matheum . &

xxviii
xxvii

xxviii
xxviii
lxxviii
lxxvi

B
H[ic] passio ei d[omi]n[us] d[omi]ni
una mag[ist]ro p[re]dica
curat[ur] p[ro]p[ter] nouu[m] cla
mante[m] curauit domo
n[ost]r[um] sup[er] d[omi]n[um] .

A . B .
H[ic] p[ri]mo p[ri]mo si quando ei
ap[osto]l[us] andrea adductus
duolens a euang[eli]sta nomina
e[st] ap[osto]l[us] enim p[er] se no
cisse habuit petri de gre
bruit in eum curauit
qd[am] sic ante uocaret h[ic]
cu[m] d[omi]n[us] cognouit q[ui] d[omi]n[us]
sp[irit]u d[omi]ni d[omi]ni sc[ilicet] uocaret

Andreas q[ui] ab simone demamou d[omi]n[us] petrus h[ic]
et imposuit symoni nomen . petrus .
et imposuit eis nomina . beathanargis . quod
est filii tonitru . Et andream & philip
plum . & bartholomeum . & matheum . &

doctus

thomam . & iacobum alphet . & iatheum .

& symone cananicum . et iudam scari

A
m xxxi
sal

oth qui tradidit illum . ^{et ueniunt}

addomum . & conuenit iterum tur

ba . ita ut non possent neq panem man

ducare . Et cum audissent sui . exierunt

tendere eum . Dicebant enim quoniam

A
m xxxii
I
m xxxiii
L xxxiiii

infurorem uersus e . t scrib qm ab

ierosolymis descenderant . dicebant ;

Q uoniam beelzebub habet . & quia in

principe doemomose eicit doemonia .

A
m xxxiiii
I
m xxxv
L xxxvii

t conuocatis eis . in parabolis dicebat illis .

Q uomodo satanas satanan eicere . Et si

regnum in se diuidatur . non potest sta

re regnum illud . Et si domus sup se

metipsam disptiatur . non poterit do

mus illa stare . Et si satanas con surrexerit

in semetipsum disptiatur e . & non poterit

stare . sed finem habet . Nemo potest ua

sa fortis ingressus in domum diripere . .

nisi prius fortem alliget . & tunc domu

A
m xxxviii
I
m xxxviiii
L xxxviiii

cus diripiet . men dico uobis . quo

B Y
quoniam prudentia sippi
dicitur in aplos eligit . Voluit
dnt deseri . uoluit pda . uoluit
ab aplo tradere ut in a socio de
lesus . a socio p dicitur . in celesto
teras . cui crasse uidetur .
perisse beuificum .

B A
Quia . a leuitate sapien
tie gaudidant . capere n
potebant qsi alienosentia
locutum ee credunt . & li
gandu ee decernunt .

B S
Hoc dicitur ex ipso occasione
apluu . intellegi . qd in eu
a credendo in regno diaboli
ee delapsus . qd n stare
si aduersus diuisu ore .

B
mundus . in quo usq ad
saluatoris aduentu regna huc .
cu incorpib . infidelium
manebat .
quia in quo domabit
in un glo pdicatore resistant .
quieu ad uia . in aro ueritate

... in differre di
... in plicari
... in demo
... in
... in
... in

ūbū. p̄cipiū. & p̄dicatores.
 ad seminandum. Et dum seminat aliud
mens malis cogit trita. demoni qui unagere
 cecidit iuxta uiam. & uenerunt uolu-
uerunt
 cres & comederunt illud. Aliud uero
peccata indisciplinata. nec intemptationib. emollita.
 cecidit sup petrosa. ubi non habuit
dulcedine pmissor. caelestiu. ad bonu. delectant.
 multam terram. Et statim exortu e
q̄ habet paru desideru saluatoris.
 quoniam non habebat altitudine ter-
 rae. Et quando exortus e sol exarsit
y
 uit. et eo quod non haberet radicem.
 exaruit. Et aliud cecidit in spinas. &
 ascenderunt spinas. & suffocauerunt
 illud. & fructum non dedit. Et aliud
 cecidit in terram bonam. & dabat fru-
 ctum ascendentem & crescentem.
 Et afferebat unum triginta. & unum sexa-
 ginta. & unum centum. Et dicebat
cordis obediendi. & facienti. aures.
 qui habet aures audiendi. audiat. Et
uocis
 cum eēt singularis. interrogauerunt
 eum hi qui cum eo erant duodecim pa-
 rabolam. & dicebat eis. Uobis datum ē
u. p̄fidis iudaicis.
llis autē
si q̄ neg. in eis quae operabat. p̄dicabat. eu. cognoscere
dm ualent.
 scire mysterium regni dī. qui foris sunt. in parabolis omnia fiunt.
 I cxi ut uidentes uideant. & non uideant. Et

II
 cxxxvii
 I
 cxxxviii
 Lxxvii
 I
 cxi

res. se ad castitatem
 ras fixer. & q̄
 me. q̄m. & p̄
 ha docenda. q̄
 alia discenda
 uant. ingredu

audientes audiant. & non intellegant.
 Ne quando conuertantur. & dimittantur
 eis peccata. Et ait illis. Nescitis para
 bolam hanc. & quomodo omnes para
 bolas cognoscetis. [¶] ui seminat uerbū
 seminat. hi autem sunt qui circa ^{strā}
 ubi seminatur uerbum. Et cum au
 dierint confestim uenit satanas. & au
 fert uerbum qd̄ seminatum ē in cordi
 bus eorum. Et hi sunt similiter qui
 sup petrosā seminantur. qui cum au
 dierint uerbum. statim cum gaudio
 accipiunt illud. & non habent radicē
 in se. sed temporales sunt. Deinde or
 ta tribulatione & persecutione ppter
 uerbum. confestim scandalizantur.

Et alii sunt qui in spinis seminantur.

hi sunt qui uerbum audiunt. ^{cupit.} & erum
 ne feti. & deceptio diuitiarum. & cir
 ca reliqua concupiscentiae inuolen
 tes suffocant uerbum. & sine fructu
 efficiatur. Et hi sunt qui sup terrā bo
<sup>diuicias spinas nouat q̄ pungunt mte q̄ modo adgret
 & seruet.</sup>

¶ In pulchris cogitationibus
 quibus in eis strangulantur.

nam seminati sunt. qui audiunt uerbū
 & suscipiunt & fructificant. Unum tri-
 ginta. & unum sexaginta. & unū cen-
 tum. Et dicebat illis. Numquid uent
 lucerna ut sub modio ponatur aut
 sublecto. Nonne ut super candelabru
 ponatur. Non enim ē aliquid ab-
 sconditum. quod non manifestetur.

l
 m. xxxviii
 l. xxxviii

u
 m. xl
 l. xxxviii

B. α
 Lucerna sup dicitur uobis dicitur & sermo
 m. n. d. nunc ostendit. per se ostendit
 mysterium. candelabru candelabru
 Sublecto q. quicquid in
 manu p. h. uenturum occultat

u
 m. xli
 l. lvi

Nec factum ē occultum. sed ut in palam
 ueniat. Si quis aurem habet audiendi au-
 diat. Et dicebat illis. Videte quid au-

u
 m. xli
 l. lxxv

diatis. In qua mensura mensi fueritis
 remetietur uobis. & adiectur uobis.
 ui enim habet dabitur illi. Et qui
 habet etiam quod habet auferetur ab

u
 m. xliii
 sol

illo. Et dicebat. Sic ē regnum di que
 admodum si iaciat homo sementem
 in terram & dormiat. Et exsurgat
 nocte ac die. & semen germinet & in-
 crescat dum nescit ille. Aliter enim
 terra fructificat. primum herbam.
 deinde spicam. deinde plenum fru-

Quia p. uenturum se qui in
 hominis spontanea ad p. uenturum
 boni operis surgit.

inter quomodo ad
 de seruat.

quia incipit dicitur in uniuersis ad p[ro]phetas

mentum inspica. Et cum se p[er]duxerit

fructus. statim mittit falce[m]. quoniam

adest messis. t[er]t[er]o dicebat. Cui ad simi

labimus regnum di. aut cui parabol[ar]u[m] co[m]p[ar]abimus illud.

Sicut granum sinapis

quod cum seminatum fuerit in terra.

minus est omnib[us] seminib[us] quae sunt in

terra. Et cum seminatum fuerit. ascen

dit & fit maior omnibus herbaribus. & fa

cit ramos magnos. ita ut possint sub

umbra eius aues caeli habitare. t[er]t[er]o

libus multis parabolis loquebatur eis uer

bum put poterant audire. Sine para

bola aut[em] n[on] loquebatur eis. eos sum

autem discipulis suis diserebat omnia.

t[er]t[er]o aut illis. in illa die cum sero e[ss]et factu[m]

transcarnus contra. Et dimittentes tur

bam adsumunt eum. ita ut erat in naui

& alie naues erant cum illo. Et facta e[st]

procella magna uenti. & fluctus mittebat

in nauim. ita ut impleretur nauis. Et

erat ipse in puppi. supra ceruicem dor

8
co xlviii
co xxxvii
l el xxxv

co xlv
co xxxviii

co xlv
sol

co xlv
co lxxviii
l lxxviii

Significat deus fide dominare
in carnatione. in hunc. Anceps
ambulatione pulsa. canes fidei
misteria conseruare.

*Temporalem eius uita[m] p[er]missa[m] uoluptatibus suis ad celestia
conuenit in p[er]petuo
lucra perducit
p[er]dicatio euangeli
in corde.
a saluatore. l ab ipso h[ab]ere
Hanc quo nulli ap[er]it
sermone ad auribus habere. si nullus sermo eius facile inuenit. in quo n[on] aliquid parabol[ar]u[m]
sit inueniat.
sine orbibus.
In uentis e[st] uentus illas naues n[on] facta compositae in portu deductae sanq[ue] post
accepta nauis procella ad portu[m] reducat.
aer.*

69

mient. Et excitant eum et dicunt ei. Magi-
ster non ad te pertinet quia primus. Et ex-
surgens comminatus est uento. & dixit ma-
ri. Tace. obmutescet. & cessauit uentus.
& facta est tranquillitas magna. Et ait illis
quid timidi estis. ^{ex potentia di.} Necdum habetis fidem
Et timuerunt magno timore. & dicebant
ad alterutrum. quis putas es iste. quia &
uentus & mare oboediunt ei. Et uenerunt
^{p. resurrectione ibat ad gentes. In sp. uolo}
transfretum maris in regionem gerasē
^{ni. uicinis. ad uena. p. pinguis.}
norum. Et exeunti ei denaui. statim
occurrit demonumentis homo in spū
immundo. qui domicilium habebat
in monumentis. Et neque catenis iam quā
quam eum poterat ligare. quia sepe
compedibus & catenis uinctus dissipasset
catenas & compedes comminuisset. Et
nemo poterat eum domare. Et semper
atque die in monumentis & in montibus erat
clamans. & concidens se lapidibus. Uidens
autem ih̄m a longe. cucurrit & adorauit
eum. Et clamans uoce magna dixit;

poras. Et rogare eum coeperunt. ut discer-
 ret nauum coepit illud deprecari qui a doctri-
 no uexatus fuerat ut eēt cum illo. Et non
 admisit eum. sed ait illi. Vade in domū tuā
 ad tuos. & annuntia illis quanta tibi dñs
 fecerit & miseratus sit tui. Et abiit. & coe-
 pit p̄dicare in decapoli quanta sibi fecis-
 set iñe. & omnes mirabant̄. ^{t cum}
 transcendisset iñe in naui rursus transie-
 tum ^{In galilee.} conuenit turba multa ad illum.
 Et erat circa mare. Et conuenit quidā
 de archi sinagogis. nomine iairus. Et
 uidens eum. p̄cidit ad pedes eius & deprec-
 batur eū multum dicens. quō filia mea
 in extremis est. ueni impone manū sup̄
 eam. ut salua sit & uiuat. Et abiit cum
 illo. Et sequebatur eum turba multa. &
 conprimebant illum. ^{gentilitas.} Et mulier quae erat
 in p̄fluuio sanguinis annis duodecim. &
 fuerat multa ^{amatorib. medicis. W.} p̄p̄ssa a conplurib. medicis.
 & rogauerat omnia sua nec quicquam
 p̄fecerat. sed magis deterius habebat. cum

8
 10
 11

Et theologos falsos in illis
 typos dicitur. quos p̄do
 colendos irrogabant.
 Quantomagis naturalibus
 magis uires dependunt. tanto
 minus potuit abinquinare
 curari.

tia quae data est illi. Et uirtutes tales quae per
manus eius efficiuntur. Nonne iste est faber. fi-
lius mariae frater iacobi & ioseph & iude & si-
monis. Nonne & sorores eius hic nobiscum
sunt. Et scandalizabant in illo. Et dice-
bat eis ihs. Quia non est propheta sine honore.
nisi in patria sua. & cognitione sua & in domo
sua. ^{In iudaico populo.} Et non poterat ibi uirtutem ullam fa-
cere nisi paucos infirmos inpositis manibus
curauit. ^{Homines miranda ostendit nabarenos infidelitate} & mirabatur propter incredulitatem illorum.
Et circuebat castella in circuitu docens.
Et conuocauit duodecim. & coepit eos mittere
binos. Et dabat illis potestatem spirituum
immundorum. & praecoepit eis ne quid tolle-
rent in uia. nisi uirgam tantum. ^{Seculi uispa} Non pe-
ram. ^{delicias temporales.} non panem. neque in honore aesi. sed calci-
atui scandalus. Et ne induerentur duabus
tunicis. Et dicebat eis. Quocumque intro-
ieritis in domum. illic manete donec exatis
inde. Et quicumque non receperit uos nec
audierint uos. exeuntes inde excutite pul-
uerem de pedibus uestris in testimonium illis.

in li
edu
xvi
lxxv

in li
lxxv
lxxvii

in li
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii

in li
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

in li
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

ⁿ or lvi
l lxxxviii

et exeuntes predicabant ut poenitentia age-

ⁿ or lxxi
l lxxxviii
l xc

rent. & demonia multa eiciebant. & ungue-
bant oleo multos aegros & sanabant. ^{sub quo passus est xpi} t au-

diuit herodes rex. manifestum enim factu
^{beneficando.} e nomen eius. & dicebat. Quia iohannes ba-

ⁿ or lxxii
sal

ptista resurrexit a mortuis. & propterea operan-
tur uirtutes in illo. Alii autem dicebant. quia

helias e. Alii uero dicebant. quia ppheta e qua-

si unus ex pphetis. ^{affirmando de} quo audito herodes.

ⁿ or lxxiii
l lxxxviii
l xc

ait. Quem ego decollau iohannem. hic a
mortuis resurrexit. ^{plē enim herodes}

misit. ac tenuit iohannem. & iunxit eum
in carcere. propter herodiade uxorem philip-

ⁿ or lxxiv
l lxxxviii
l xc

pi fratris sui. quia duxerat eam. dicebat
enim iohannes herodi. Non licet tibi habe-

re uxorem fratris tui. herodias autem in si-

diabatur illi. & uolebat occidere eum nec

poterat. herodes enim metuebat iohanne
sciens eum uirum iustum. & sc̄m. ^{suantimoli.} & custo-

diebat eum. Et audito eo multa faciebat. ^{4. Audientis herodes iohi bona quae cuiq; faciebat.}

& libenter eum audiebat. Et cum dies o-
postunus accidisset. herodes natali suo ce-

Handwritten marginal note in a smaller script, possibly a commentary or gloss.

Small handwritten note or correction.

nam fecit principib. & tribunis & primis ga
lileae. Cumq. introisset filia ipsius herodi
adis. & saltasset. & placuisset herodi simulq.
recumbentib. rex ait puella. Petite ame qd
uis. & dabo tibi. licet dimidium regni mei.
q. uq. cum exisset. dixit matri suae. Quid pe
tam. Et illa dixit. Caput iohannis ba
ptistae. Cumq. introisset statim cum festi
natione ad regem. petiuit dicens. uolo.
ut ptinus des michi in disco caput iohan
nis baptistae. Et contristatus e rex ppter
iusiurandum. & ppter simul recumben
tes noluit eam contristare. Sed misso
^{quispiculo in fere.}
spiculatore pcepit afferi caput eius in
disco. Et decollauit eum in carcere. &
attulit caput eius in disco. & dedit illud
puellae. & puella dedit matri suae. quo
audito discipuli eius. uenerunt & tuler
corpus eius. & posuerunt illud in monu
mento. t. conuenientes apostoli ad
ihm. renuntiauer illi omnia quae ege
rant & docuerant. t. ait illis. Veni

Herodis iohannis baptistae
caput in disco ad
matri suae.

Herodis historia ecclesiasti
ca sepulchri eius in schiste ur. in
bo. palestinae quae quon
da samaria dicitur est. l. xvi.

huc

Lucas de quatuordecim
filiis discipulis superioribus
quod dicitur in 1. q. unus panis
et de aliis rebus quibus etiam
decononit penult. hoc non
ut quod alii pntes.

& duos pisces. Et precepit illis. ut accumbere
facerent omnes secundum contubernia su
per uiride fenum. Et discubuerunt in
partes. p centenos & p quinquagenos. Et
acceptis quinque panibus & duobus piscibus in
tuens in caelum. benedixit & fregit panes.
& dedit discipulis suis. ut poneret ante eos.
& duos pisces diuisit omnibus. Et man
ducauerunt omnes. & saturati sunt. Et
sustulerunt reliquias fragmentorum. xii.
cophinos plenos. & de piscibus. Erant autem

no lxx
co clxxii

Tris in nobis exemplum ut in
hinc. quod agimus humanum
pntes. inuenit.

no lxxvi
co clxxviii
no lxxvii
co clxxl
no li

qui manducauerunt quinque milia uirorum.
t statim coegit discipulis suos ascendere
nauium. ut pcederent cum trans fretum
ad bethsaidam dum ipse dimitteret po
pulum. t cum dimisisset eos.
abuit in monte ora re. t eam
sero est. erat nauis in medio mari. & ipse.
solus in terra. Et uidens eos laborantes in
remigando erat enim uentus contrarius
eis. Et circa quartam uigiliam noctis.
uenit ad eos ambulans super mare. & uole
simulabat

perire in mattheo caput
lo clxxv. adale signu
genus pntes.

Handwritten scribble or signature at the bottom right of the page.

quia aliquando auxilium se dissimulat. ut peccatorum sub fide extorquunt.

bat pterire eos. At illi ut uiderunt eum ambulantem super mare. putauerunt fantasina esse. Et exclamauerunt. Omnes enim eum uiderunt. & conturbati sunt.

Et statim locutus est cum eis. & dixit illis.

no lxxviii
in elu

Confidite. ego sum. nolite timere. Et ascendit ad illos in nauim. & cessauit uentus. & plus magis intra se stupebant. Non enim intellexerant de panibus. Et rat enim cor illorum obcaecatum. Et cum transiret assent. peruenerunt in terram gennesareth.

In mumento panu. in ambulando super aquas qd est conditor reru ostendit. si carnalis ad huc discipuli. ut in eu magis nigrudine stupent. cordum eu dmi et cognoscebant.

no lxxviii
in elu
lxxviii

^{rodion.} & applicuerunt. unq. egressi cecit denau. continuo cognouerunt eum.

Et percurrentes uniuersam regionem illam. coeperunt grabatis eos qui se male habebant circumferre. ubi audiebant eum esse. Et quocumq. introibat in uicos et in uillas. aut in ciuitates. in plateis ponebant infirmos. Et deprecabantur eum.

In carnatione p qua uenimus ad hunc di

ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent. Et quot quot tangebant eum. saluebant. Et conueniunt ad eum phar

no lxx
sal

maestro capta
id est signu
et flagna
et

u. ⁵
Certe in multis prophetis
quasi populi deus & aqua salua
est in igne purgari. I. alia
sui fregit. quare in ecclesia
uassor. in hoc materialu
reus. conuincatione sim
tra uassor. anima
uobis mandare salutem

ⁿ
^m lxxi
^t
m eluu

risci. & quidam describientes abiero
solimis. Et cum uidissent quosdam ex
discipulis eius communibus manibus. id
non locis manducare panes. uituperaue
runt. Pharisei enim & omnes iudei. nisi
crebro lauant manus non manducant
tenentes traditionem seniorum. Et a so
ro nisi baptibent non comedunt. Et ta
lia multa sunt quae tradita sunt illis
seruare. baptisimata calicum. & urceorū.
& aeramentorū. & lectorum. t inter
rogant cum pharisei & scribae. qua
re discipuli tui non ambulant iuxta tra
ditionem seniorū. sed communibus mani
bus manducant panem. At ille respon
dens. dixit eis. Bene pphetauit esaias de
uobis hypocritas. sicut scriptum ē. Popu
lus hic labis me honorat. cor autem eorū.
longe abest a me. In uanum autem me
colunt. docentes doctrinas & pcepta ho
minum. Relinquentes enim mandatū
di. tenetis traditionē hominum. baptis

mata urceorū & calicum. & alia similia
 his factis multa. Et dicebat illis. Bene
 irritum facitis p̄ceptum dī. ut traditio
 nem ur̄am seruetis. Moyses enim dixit.
Honora patrem tuum & matrem tuam
 & qui male dixerit patri aut matri mor
 te moriatur. Vos autem dicitis. si dixe
 rit homo patri aut matri corban. qđ
 ē donum. quodcumq; ex me tibi p̄fue
 rit. & ultra non dimittitis eum quequā
 facere patri suo aut matri. rescindentes
 uerbum dī p̄ traditionem ur̄am quam
 tradidistis. & similia huiusmodi mul
 ta facitis. Et aduocans iterum turbam.
 dicebat illis. Audite me omnes. & intel
 legite. Nichil ē extra hominē introiens
 meum. quod possit eum conquinare
 Sed quae de homine p̄cedunt. illa sunt
 quae communicant hominē. Siquis
 habet aures audiendi. audiat. t cū
 cum introisset in domum & turba. in
 terrogabāt eum discipuli eius parabolā.

34

de rabbonis

Ille uerborum in scripturis uisum est in saluationibus & officis desertoribus.

Sic et in aeterno sinatu. & in uerbo collatione seruati.

homo dicit. & innocet.

Honora patrem & matrem.

*in lxxii
I mel vii*

B. Ex q̄ anim ad uentus uiciosi et audire q̄ ob seip̄ manifesta
aut manifeste dicta obscure uolūt intelligere.

Et ait illis. Scit uos imprudentes estis. Non
intellegitis. quia omne extrinsecus intro
uens in hominem. non potest eum com
municare. quia non introit in cor eius
sed in uentrem. & in excessum exit. pur
gans omnes escas. Dicebat autē. quō que
de homine exeunt. illa communicant
hominem. Abintus enim de corde homi
num cogitationes male pcedunt. Adul
teria. fornicationes. homicidia. furta.
Auaritia. nequitiae dolus. impudicitia.
oculus malus. blasphemia. superbia. stul
ticia. Omnia haec mala abintus pcedunt
& communicant hominem. t in
de surgens abiit in fines tyri & sydonis.
Et ingressus domum. nemi nē uoluit sci
re. & non potuit latere. mulier enim sta
tim ut audiuit de eo cuius habebat filia
spiritum immundum. intrauit & pedes
Ad pedes eius. ^{H. Haec de phoenice erat sicut sicut ad ea. sicut phoenissa. au de his duob.}
Erat enim mulier gentilis ^{capitula & nominib.}
syrphoenissa genere. t rogabat
eum. ut demonium eiceret de filia eius.

B.
Quare q̄ modo ut sua nomi
ne scire uoluerit. cupit anelo
illuc uenisse uel filia sicut propheta
sicut dicitur. sicut dicitur qd nescit
intraire qd ipse noluit fieri &
sicut dicitur. sicut qd in bonis que
siquis uelle debent ostē
sūt. uel humani fauorem
sicut possunt declinent &
sicut apio opere necessent.

in lxxvii
in clxiiii

Ac diceret restat ut scia nos quidegemib. estis sat sequamini si quis debetis audire p. no caelosi profici.

qui docit illi. Sine prius saturari filios.

Non est enim bonum sumere panem filiorum. & mittere eamibus. At illa respondit. Et dixit ei. Utique domine. Nam & catelli sub mensa comedunt de micis puerorum. Et ait illi. Propter hunc sermonem ualde exiit demonium de filia tua. Et cum abiisset domum suam. inuenit puellam iacentem supra lectum & demonium exisse.

a co lxxvii sol

Et iterum exiens de finibus tyri. uenit per fines sydonis ad mare galilee inter medios fines

decapoleos. Et adducunt ei surdum & mutum. & deprecabantur eum ut imponat illi manum.

Et adprehendens eum deturba seorsum. misit digitos suos in auriculas eius. Et expuens tetigit linguam eius & suspiciens in caelum inuenit.

Et ait illi. Effeta. quod est ad aperire. Et statim apertae sunt aures eius. & solutum est uinculum linguae eius. & loquebatur recte. Et precepit illis ne cui dicerent. uanto autem eis precebat. tanto magis

a co lxxviii L o

Surdus & mutus: qui non habet aures ad audiendum uerbum dei & non ad loquendum.

A consuetis suis moribus adit suos pergit.

dono sui spiritus aures corolis ad suscipiendum uerbum salutis aperit.

Ad professionem fidelitatis in spiritu quo exierat de se concludit. diuina eius aeterna misericordia.

Se nobis gentem in spiritu suo respiciens in caelum inuenit.

Decapolis regio est in parte orientis iordanorum. ad orientem circa hippu. & bella. & gadara. terra galilee.

Hierosolymis decapolis dicitur epasse signi nec mare. in parte na uigalle. terra ad mare & ad ipsu paenisse locum quem dicitur fines decapoleos longe trans mare positos.

Quando inuenit loquela in ore surdis & mutis. in ore cum oculis in firmis. in ore dola doceret uo querenda.

quod superauerat de fragmentis septem
sportas. Erant autē qui manducauerunt
quasi quatuor milia. & dimisit eos. Et

*a in lxxvii
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii*

statim ascendens nauim cum discipulis
suis uenit in partes dalmanutha. tunc
erunt pharisei. & coeperunt conquirere
eum eo. querentes ab illo signum de celo

Distinuit uel dicitur per uerba uerborum humanae naturae circumferentia afficiunt.

*a in lxxviii
lxxviiii
lxxviiii*

temptant eum. & ingemiscens spiritu

Ait. Quid generatio ista quaerit signum.

Amen dico uobis. si dabitur generationi
isti signum. Et dimittens eos ascendens
iterum nauim. Abiit trans fretum. Et

*docet eos quod signum superius
raculu. sibi hanc designata
non corporale. et ubi quare
et ubi quare. signum
populi dei. uerba doctrina
significent.*

*a in lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii*

obliti sunt sumere panes. & nisi unum
panem non habebant secum in nauim.

t percipiebat eis dicens. Videte caute.

A dulciter. homicidium. remanet. uisum. uel.

A fermento phariseorum. & fermento he

*a in lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii*

rodus. & cogitabant ad alterutrum

dicentes. quia panes non habemus. quo

cognito ihs. ait illis. quid cogitatis quia

non habetis. Nondum cognoscitis nec

intelligitis. adhuc caecatum habetis cor

uostri. Oculos habentes non uidetis. & au

*Fermentum si modico mactu
fieri sicut et scilicet in manu
& ad saporem suum tota est pho
sione trahit. Ita doctrina he
reticorum in malum crescit si pecc
t parua irruptent. de tota ho
mine adstrahit.*

res habentes non auditis. Nec recordamini
 quando quinque panes in quinque milia frangi.
 & quot cophinos fragmentorum plenos sustu-
 listis. Dicunt ei duodecim. quando & se-
 ptem panes in quatuor milia. quot spor-
 tas fragmentorum tulistis. Et dicunt ei.
 Septem. Et dicebat eis. Quomodo nondum

U. legi
 Sol.

intelligitis. Et ueniunt bethsaida. Et ad-
 ducunt ei caecum. et rogabant eum. ut

illum tangeret. Et adphensa manu ce-
 ci eduxit eum extra uicium. Et expuens

in oculos eius impositis manibus. inter-
 rogauit eum. aliquid uideret. Et aspi-
 cians ait. Uideo homines uelut arbores

ambulantes. Deinde iterum inposuit
 manus suas super oculos eius. & coepit uidere.

Et restituitur ei. ut ut uideret clare omnia.
 Et misit illum in domum suam. dicens.

Uade in domum tuam. & si in uicu intro-
 ueris. nemini dixeris. Et egressus est in e-

castella caesarea philip-
 pi. & in uia interrogabat discipulos suos

Quia uulgaris segre-
 gatus uoluntate sui segre-
 ret conditoris

hoc forma corporis inter-
 uentus. quoniam si linea
 uentis. membris. uel ad
 huc uigore discernere. n-
 uentis. quales euidentur ar-
 boris longe aspectantibus
 esse. in luce nocturna so-
 lent apparere. Ita ut nra
 cula arbor an homo sit pos-
 sit agnosce.

Uideo illu paulati cupit ut
 magnitudine humanae eu-
 entis ostenderet. quare qsi
 quosda pfectu gradus ad luce
 diuina uisionis solent uo-
 nre.

ad bonu opus confortans
 M. a. uia ueritatis obertatu
 d. Scienet quia taceo
 dni sic sic l. p. su. man-
 dare. ita ce eu ualete
 illuminare.

uirtute ad uicioru
 L. m. q. q. corporis membra s. humanitate
 U. uirtute bonu. & malu. adhuc discernere nescire.

U. uirtute bonu. & malu. adhuc discernere nescire.

Quanti illi donati sic ppendat.

dicens eis. quem dicunt esse homines. qui
responderunt illi dicentes. Iohannem ba-
ptistam. aut heliam. aut uero quasi unum
de prophetis. Tunc dicit illis. uos uero que-
me dicatis esse.

in lxxviii
in clxxviii
lxxv

Respondens petrus. ait
ei. Tu es xpe. Et comminatus est eis. nec
uiderent de illo. Et coepit docere illos.
quo oportet filium hominis multa pati.
& cruciari a senioribus & a summis sacerdo-
tibus & scribis. Et occidi. & post tres dies
resurgere. Et palam uerbum loquebat
et apprehendens eum petrus. coepit incre-
pare eum. qui conuersus & uidens disci-
pulos suos. comminatus est petrus dicens.

in lxxxviii
in clxxxviii

Uade retro me satanas. quo non sapis que
de sunt. sed quae sunt hominum. tunc
uocata turba cum discipulis suis. dixit
eis. Siquis uult me sequi. denegat se
metipsum. & tollat crucem suam. & sequa-
tur me. Qui enim uoluerit animam
suam ^{id est perdicando euangeli} propter me. & euangelium. saluam
eam faciet. Quid enim perdet homini

in lxxxv
in clxxxv
lxxxvi

B. Id est uoluntas est in patris in pla-
cite hominum moriar. In uero con-
tum considerat uoluntatem.

B. Quia scilicet ceteri aliquid habent et
puls persecutionum in tempore aliud
pauli ipsa tempora designa-
u in preceptis. Nam persecutio-
nis tempore ponenda est ani-
ma. Facis autem tempore fran-
genda sunt desideria ter-
rena. Nam pacis tempore qua-
libet uirtute libet esse a-
bit.

11
12
13
14
15

16
17
18
19

filueretur mundum totū. & detrimentū
animae suae. Aut quid dabit homo
commutationis ^{seamersich} p̄ anima sua. uie
nim me confusus fuerit & mea uerba
in generatione ista adultera & peccatri
ce. & filius hominis confundet eū cum
uenerit in gloria patris sui cum angelis
suis. Et dicebat illis. Amen dico uob;
quia sunt quidam de his stantibus qui non
gustabunt mortē donec uideant regni
di ueniens in uirtute. Et post sex dies as
sumit ih̄c petrum & iacobum. & iohan
nem. & ducit illos in montē excelsū.
seorsum solos. & transfiguratus ē. corā
ipsis. Et uestimenta eius facta sunt
splendentia & candida nimis uelut nix.
Et respondens petrus ait ih̄u. Rabbi.
bonum ē nos hic eē. Et faciamus tria
tabernacula. Tibi unum. & moysi unū.

& heliac unum . Non enim sciebat . qd
 diceret . Erant enim timore exterriti .
 Et facta e nubef obumbrans eos . Et ue
 nit nox de nube dicens . hic e filius m̄s
 carissimus . Audite illum . Et statim cir
 cumspicientes neminem amplius uide
 runt . nisi iam tantū secū . Et descen
 dentibus illis de monte p̄cepit illis nec ui
 quae uidissent narrent . nisi cum fili
 us hominū . a mortuis resurrexerit .
 Et uerbū contineuerunt apud se conqui
 rentes . quid eēt cum a mortuis resurre
 xerit . Et interrogabāt eum dicen
 tes . quid ergo dicunt pharisei & scribe .
 quia heliam oportet uenire primum .
 Qui respondens . ait illis . helias cum ue
 nerit primo restituet omnia . Et quo
 modo scriptum e in filium hominis .
 ut multa patiatur . & contemnatur .
 Sed dico uobis . quia & helias uenit . & fe
 cerunt illi quaecumq; uoluerunt . sicut
 scriptum e de eo . Et ueniens addi

R
 in lxxviii
 Sol

R
 in lxxviii
 In heliam

u. Ideo de p̄ passione . multa scrip̄ta
 p̄phetarū multa scrip̄ta . sic & helias uenit . multa passurus . ad uindictam saluip̄is .

R
 in lxxviii
 Sol

In malachia p̄pheta . Ecce m̄ . a . & reliq; .

sepulchros suos. uidit turbam magnam
circa eos. & scribas conquirentes eum illis. <sup>Quare cum ipse eorum saluaret discipuli demoniacum sanare
possent.</sup>
Et confestim omnis populus uidentem
stupefactus est et expauerunt. ^{Conueniunt transfigurationis.} Et accurren-
tes salutabant eum. Et interrogauit
eos. quid inter uos conquiritis. ^{Et re-}
spondens unus de turba dixit. Magister.
Attuli filium meum ad te habentem spiritum mu-
tum. Qui ubicumque eum adprehenderit
allidit eum. & spumat. & stridet denti-
bus. & arescit. ^{Et furor flammae.} Et dixi discipulis tuis.
ut eiecerent illum. & non potuerunt. qui
respondens eis dicit. O generatio mero-
dula quam diu apud uos ero. quam
diu uos patiar. Afferte illum ad me.
Et attulerunt. Et cum uidisset illum
statim spiritus conturbauit eum & elisus in
terra. uolutabatur spumans. ^{Et in-}
terrogauit patrem eius. quantum tem-
poris est. ex quo hoc ei accidit. At ille.
ait. Ab infantia. Et frequenter eum
& in ignem. & in aquas misit. ut eum de-

Et
ex
eum
Lxxvii

Sigillatim conquisita tabes
eum. Et scribas. Et scribas. Et scribas.
Et scribas. Et scribas. Et scribas.

ret. Sed si quid potes. adiuua nos mi-
 sericus nri. ^{Quia fidelis misericordia} Ihs autē ait illi. Si potes ere-
 dere. omnia possibilis credenti. Et con-
 tinuo exclamans pater pueri cum lacri-
 mis dicebat. Credo dñe. adiuua creduli-
 tatem meam. Et cum uideret iñc con-
 currentē turbam. comminatus ē spi-
 ritui immundo. dicens illi. Surde & mu-
 te spiritus. ego tibi precipio. exi ab eo. &
 amplius ne introcas in eum. Et clamans
 & multum discerpens eum exiit ab eo.

Et factus ē sicut mortuus. ita ut multi di-
 cerent. quia mortuus ē. Ihs autē tenens
 manum eius. eleuauit eum. & surrexit.

Et cum introisset in domum discipulorum.
 secreto interrogabant eum. quare nos
 non potuimus rēcere eum. Et dixit
 illis. hoc genus in nullo potest exire. ni-
 si in oratione & ieiunio. Et inde pfecti
 pter greciebantur galileam. nec uolebat
 quemquam scire. Doccebat autem discipu-
 los suos. & dicebat illis. quomā filius ho-

8. 8
 Qui p̄ uolūta infirmitate gēp̄ uolū-
 gradib̄ crescit. n̄ uolūta. n̄ uolūta
 dñi p̄fectio eruditorū. Similiter
 dicitur. & in p̄cedulis forat.

8.
 Sicut in p̄cedulis n̄ p̄t̄ oclū dñi
 in p̄cedulis n̄ p̄t̄ oclū dñi
 p̄cedulis n̄ p̄t̄ oclū dñi
 8.
 Contra eos uolūta. n̄ uolūta
 carō uolūta. carō uolūta
 sicut carō uolūta.

8.
 In omni gēp̄ uolūta. n̄ uolūta
 p̄ oclū uolūta. n̄ uolūta
 gēp̄ uolūta. n̄ uolūta
 quare ad obsequiū dñi gēp̄ uolūta. n̄ uolūta
 uolūta. n̄ uolūta
 mus.

11. 20. 11
 sal

11. 20. 11
 11. 20. 11
 11. 20. 11

Carnales autem discipuli. Amos
 etiam dicitur. sed non uerba euangelio
 rati. mox capu erolige uelut
 An figuratiu loquuntur. In libro solo
 bati. In uerbo uerum uerum
 aut. In uerbo uerum uerum
 quibus de passione ipse. figuratiu
 aliquid significare uolebant.

Incho uideri circa uideri. Incho
 deprimari. Incho uideri. Incho
 & uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho

Incho uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho

Incho uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho
 Incho uideri. Incho uideri. Incho

minis tradetur in manus hominum. &
 occident eum. Et occisus tertia die resur-
 git. At illi ignorabant uerbum. & timebant
 eum interrogare. Et uenerunt caphar-
 naum. qui cum domi essent. interroga-
 bat eos. quid in uia tractabitis. Illi
 tacebant. Siquidem inter se in uia dispu-
 tauerant. quis esset illorum maior. Et re-
 spondens. uocauit duodecim. & ait illis.
 Siquis uult primus esse erit omnium nouis-
 simus. & omnium minister. Et accipiens
 puerum. statuit eum in medio eorum. quem
 complexus est. Ait illis. quisquis unum
 ex hiis in nodi pueris receperit in nomi-
 ne meo. me recipit. Et quicumque
 me susceperit. non me suscipit. sed eum
 qui me misit. Respondit illi iohannes
 magister. uidimus quendam in nomine
 tuo eicientem demonia. qui non sequi-
 tur nos. & prohibuimus eum. Illi autem ait;
 Nolite prohibere eum. Nemo enim qui
 facit uirtutem in nomine meo. & possit

xxiij
 Sal
 m. xxiij
 l. p. lxxviii
 l. eu.

m. xxiij
 l. p. lxxviii
 l. eu.

m. xxiij
 l. p. lxxviii
 l. eu.

cico male loqui de me . qui enim non est
 aduersum uos ^{quod dicitur in facie facit . uerum de manu} . quisquis enim
 potum dederit uobis calicem aquae in
 nomine meo . quia xpi estis . Amen di
 co uobis . non perdet mercedem sua .
 et quisquis scandalum hauerit unum ex his
 pusillis credentibus in me . bonum est ei
 magis si circumdaretur mola asinaria
 collo eius . & in mare mitteretur . Et si
 scandalum hauerit te manus tua . abscide
 illam . Bonum est tibi debilem introire
 in uitam . quam duas manus habentem
 ire in gehennam in ignem inextingui
 bilem . ubi uermis coxae non moritur
 & ignis non extinguitur . Et si pes tuus
 te scandalum hat . amputa illum . Bonum
 est tibi claudum introire in uitam aeter
 nam quam duos pedes habentem mitti in
 gehennam ignis inextinguibilis . ubi
 uermis eorum non moritur . & ignis non ex
 tinguitur . Quod si oculus tuus scanda
 lum hat te . eice eum . Bonum est tibi luscum

n
m
o

n
m
o

n
m
o

n
m
o

In ignem & sine potestate possit
 ut a peccatis & a peccatis
 sine dolo . ut fundat . ponit
 uel uel potest . fundat . ut
 quod potest . ut longum

¶ Quia non dicitur quod ignis
extinguatur nisi in gehennam mittatur
¶ Ubi uermis eorum non moritur & ignis
extinguitur. Omnes enim in igne salu-
entur. & omnis uictima saluetur. ^{om} ^{cu}
¶ ^{et} ^{om} ^{cu} ^{est} ^{sal}. quod si sal insalsum fuerit. in
quo illud condietis. habetis in uobis salem
& pacem habete inter uos. ^{et} ^{inde} ^{ex}
surgens. uenit in fines iudee ultra iorda-
nen. Et conueniunt iterum turbe ad
eum. & sicut consueuerat iterum doce-
bat illos. Et accedentes pharisei interro-
gabant eum. At ille respondens. dixit
eis. Quid uobis precepit moyses. ^{quid}
dixerunt. Moyses precepit libellum repu-
di scribere & dimittere. quibus respon-
dens ihs. ait. Ad duritiã cordis uiri scri-
psit uobis preceptum illud. Ab initio autẽ
creaturae masculinum & feminam fecit
eos dñs. Propter hoc relinquet homo pa-
trẽ suũ & matrẽ. & adheret ad uxoreẽ
suam. & erunt duo in carne una. Itaq;

¶ Ubi uermis eorum non moritur & ignis
extinguitur. Omnes enim in igne salu-
entur. & omnis uictima saluetur. ^{om} ^{cu}
¶ ^{et} ^{om} ^{cu} ^{est} ^{sal}. quod si sal insalsum fuerit. in
quo illud condietis. habetis in uobis salem
& pacem habete inter uos. ^{et} ^{inde} ^{ex}
surgens. uenit in fines iudee ultra iorda-
nen. Et conueniunt iterum turbe ad
eum. & sicut consueuerat iterum doce-
bat illos. Et accedentes pharisei interro-
gabant eum. At ille respondens. dixit
eis. Quid uobis precepit moyses. ^{quid}
dixerunt. Moyses precepit libellum repu-
di scribere & dimittere. quibus respon-
dens ihs. ait. Ad duritiã cordis uiri scri-
psit uobis preceptum illud. Ab initio autẽ
creaturae masculinum & feminam fecit
eos dñs. Propter hoc relinquet homo pa-
trẽ suũ & matrẽ. & adheret ad uxoreẽ
suam. & erunt duo in carne una. Itaq;

introyre in regnum di. quam duos oeu
los habentem mita in gehennam ignis
Ubi uermis eorum non moritur. & ignis
extinguitur. Omnes enim in igne sali
etur. & omnis uictima saluetur. ^{om} ^{cu}
¶ ^{et} ^{om} ^{cu} ^{est} ^{sal}. quod si sal insalsum fuerit. in
quo illud condietis. habetis in uobis salem
& pacem habete inter uos. ^{et} ^{inde} ^{ex}
surgens. uenit in fines iudee ultra iorda
nen. Et conueniunt iterum turbe ad
eum. & sicut consueuerat iterum doce
bat illos. Et accedentes pharisei interro
gabant eum. At ille respondens. dixit
eis. Quid uobis precepit moyses. ^{quid}
dixerunt. Moyses precepit libellũ repu
di scribere & dimittere. quibus respon
dens ihs. ait. Ad duritiã cordis uiri scri
psit uobis preceptum illud. Ab initio autẽ
creaturae masculinum & feminam fecit
eos dñs. Propter hoc relinquet homo pa
trẽ suũ & matrẽ. & adheret ad uxoreẽ
suam. & erunt duo in carne una. Itaq;

¶ Ubi uermis eorum non moritur & ignis
extinguitur. Omnes enim in igne salu-
entur. & omnis uictima saluetur. ^{om} ^{cu}
¶ ^{et} ^{om} ^{cu} ^{est} ^{sal}. quod si sal insalsum fuerit. in
quo illud condietis. habetis in uobis salem
& pacem habete inter uos. ^{et} ^{inde} ^{ex}
surgens. uenit in fines iudee ultra iorda-
nen. Et conueniunt iterum turbe ad
eum. & sicut consueuerat iterum doce-
bat illos. Et accedentes pharisei interro-
gabant eum. At ille respondens. dixit
eis. Quid uobis precepit moyses. ^{quid}
dixerunt. Moyses precepit libellum repu-
di scribere & dimittere. quibus respon-
dens ihs. ait. Ad duritiã cordis uiri scri-
psit uobis preceptum illud. Ab initio autẽ
creaturae masculinum & feminam fecit
eos dñs. Propter hoc relinquet homo pa-
trẽ suũ & matrẽ. & adheret ad uxoreẽ
suam. & erunt duo in carne una. Itaq;

a
m
581
Sal
a
m
58
T
m
58
L
581

iam non sunt duo. sed una caro. quod ego
^{Vna uxor dimisit uero & alia dicitur.}
dixit. homo non separatur. et in domo
iterum discipuli eius de eodem interrogauerunt
eum. et dicit illis. qui cumque dimiserit
uxorem suam. & aliam duxerit. adulterium
committit super eam. Et si uxor dimiserit
uirum suum. & alium nupsit. moechatur.

a
m
58
T
m
58
L
581

et offerrebant illi paruulos. ut tangeret illos.
Discipuli autem comminabantur offerrentibus.
Quos cum uideret ihs indignetur tulit & ait illis.
Sinite paruulos uenire ad me. & ne prohibueritis eos. Talium enim

a
m
58
T
m
58
L
581

enim regnum dei. Amen dico uob. ^{unsi} quis
^{uolens innocens & sine macula inueniri & interrogari.}
quis non receperit regnum dei uelut paruulus.
non intrabit in illud. Et comple

¶

xans eos. & imponens manus super illos. benedicebat eos.
et cum egressus esset in uiam. percurrens quidam genuflexo
ante eum rogabat eum. magister bone ne. quid faciam ut uitam aeternam percipiam.

A
B.

He putando homo iste. qd
yoro rempansis in ppe
t qd uia solo ppe. & sic
matus no qd uia dilige dicitur ihs.

^{Nulli magisteri absq. do boni eo restatur.}
Ihs autem dixit ei. Quid me dicit bonum. Nemo bonus. nisi unus deus. Precepta

nosti . ne adulteres . ne occidas . ne fure
ris . ne falsū testimonium dixeris . ne
fraudem feceris . honora patrem tuū

& matrem . At ille respondens ait

illi . Magister . omnia haec observa

ui augetur me . ^his autem

h
o c um
t
m xxviii
l cxxviii

intuitus eum diliget eum . & dixit illi .
q d in lege minus fuerit si p fira de solo

U num tibi deē . Uade quaecumq ha
carc ostendit
bes uende . & da pauperib; & habebis the

saurum in caelo . & ueni sequere me .

ui contristatus in uerbo . abiit merens .

h
o c um
t
m xxx
l cxxx

E rat enim habens possessiones multas . Et

circum spiciens iñe . ait discipulis suis .

quam difficile qui pecunias habent in

regnum dī introibunt . Discipuli autē

obstupescunt in uerbis eius . At iñe

rursus respondens ait illis . filioli .

quam difficile ē confidentes in pecuniis

in regnum dī introire . Facilius ē came

lum p foramen acus transire . quam di

uitē intrare in regnū dī . qui magis ad

mirabantur . dicentes ad semetipsos . Et quis

munis tradetur principibus sacerdotum
 & scribis & senioribus & damnabunt eum
 morte. Et tradent eum gentibus & illudent
 ei & conspuent eum & flagellabunt eum
 & interficient eum. & tertia die resurget.
 Et accedunt ad eum iacobus & iohannes
 filii hebedei. dicentes. Magister uolumus
 ut quodcumque petierimus facias nobis.
 At ille dixit eis. Quid uultis ut faciam
 uobis. Et dixerunt. Da nobis ut unus
 ad dexteram tuam & alius ad sinistram
 tuam sedeamus in gloria tua. Ihs autem
 ait eis. Nescitis quid petatis. Potestis bi
 bere calicem quem ego bibo. aut ba
 ptismum quo ego baptior bapti ha
 ri. At illi dixerunt ei. Possumus. Ihs
 autem ait eis. Calicem quidem quem
 ego bibo bibetis & baptismum quo ego ba
 ptior bapti habimini. Sedere autem
 ad dexteram meam & ad sinistram non est
 meum dare. sed quibus paratum est;
 et audientes decem coeperunt indigna

a cum
 m cum
 m cum

In hoc calice...
 In hoc calice...

R
 07
 07
 07
 07

ri de iacobo & iohanne. Ihesus autem uocans eos. ait illis. Scitis quia hi qui uidentur principari gentibus dominantur eis & principes eorum potestate habent in ipsis. Non ita est autem in uobis. Sed qui cumque uoluerit fieri maior. erit minister uester. Et qui cumque uoluerit in uobis primus esse. erit omnium seruus; am & filius hominis non uenit ut ministraretur ei. sed ut ministraret. & daret animam suam redemptionem pro multis.

Et ueniunt ierichum. & proficiscente eo de iericho & discipulis eius & plurima multitudine. filius timaei ^{genus populi syri.} bar tumeus cecus sedebat iuxta uiam mendicans. qui cum audisset quia ihesus naharenus est. coepit clamare & dicere. Fili dauid ihesu. miserere mei. Et comminabantur illi multi. multo magis clamabat. Fili dauid. miserere mei. Et ^{Transiens autem transiit. et misit filium humanitatis cupit dominare.} stans ihesus precepit illum uocari. Et uocant ^{id est cessat clamare. hestemodum.} caecum dicentes ei. Anima quor

R
m cxxv
T
m cxxvi
L xxi
L cxxvii

R
m cxxvi
T
m cxxvii
L cxxviii

^{de corpore uirgine . in fornicatione . et in oculis mundi .}
 esto . surge . uocat te . qui p^{ppre ad largitione lacrimarum}ictu uesti
 mento suo . exiliens uenit ad eum . Et
 respondens i^{ne} dixit illi . quid tibi uis
 faciam . ^{caecus autem} dixit ei . Rabbo
 ni . ut uideam . Ihs autem ait illi . Ua
 de . fides tua te saluum fecit . Et confestim
 uenit . & sequebatur eum in uia . ^t
 cum appropinquarent ierosolima^{et} et
 bethaniam ad montem oliuarum .
 mittit duos ex discipulis suis . & ait illis
 Ite in castellum quod est contra uos . &
^{q. r. bethsaida .}
 statim introeuntes illuc . inuenietis pul
^{Genat populi signi}
 lum ligatum super quem nemo adhuc
 hominum sedit . soluite illum & addu
 cite . Et si quis uobis dixerit . quid faci
 tis . dicite quia dno necessarius est . & c
 tinuo illum dimittet huc . ^t abeun
 tes inuenierunt pullum ligatum an
^{in uia fide conuol}
 te ianuiam foris in buio & soluunt
^{magistri uros .} ^{refertur in pulcherrimo dante}
 eum . Et quidam de illis stantibus dice
^{miraculis . et ostendit . ut si dno possessoris conuol}
 bant illis . quid facitis soluentes pullum .
 Qui dixerunt eis . sicut preceperat illis i^{ne} .

A
 m xxv
 l cccv
 l cccvii

A
 m xxv
 l cccvii
 l cccviii

R
M CCXXIII
I
L CCXXIII
O
L E

R
M CCXX
I
M CCXXIII

& dimiserunt eis. Et duxerunt pullū
adiūm. & imponunt illa uestimenta
sua. & sedit sup eum. Multi autē ue
stimenta sua strauerunt in uia. Ali
autē frondes caedebant de arboribus
et sternebant in uia. et qui p̄ibant
& sequebant^r. clamabant dicentes. Os
anna benedictus qui uenit in nomi
ne dñi benedictū quod uenit regnū pa
tris nri dauid. osanna in excelsis; et
introuit ierosolyma in templū & cir
cumspexit omnib. cum iam uespera
ēēt hora. exiit in bethaniam cum
duodecim. Et alia die cum exirent.
Abethania esurit. Cumq. uidisset alon
ge ficum habententem folia. uenit si
quid forte inueniret in ea. Et cum ue
nisset ad eam. nichil inuenit p̄ter fo
lia. v. sicu erat copiosa colligere. Et illo anno ficus n̄ fructificauit.
Non enim erat tempus ficorum.
Et respondens dixit ei. Iam non amplius
in aeternū quisquam fructum exte
manducet. Et audiebant discipuli eius

R
m cxxv
T
m cxxvi
q
cl
l cxxvii
R
m cxxviii
T
m cxxix
l cxxx

R
m cxxxv
T
m cxxxvi
l cxxxvii

in corde suo. sed crediderit quia qd̄cumq;
 dixerit fiat. ^{ppr̄ ei.} igitur propterea dico uobis
 omnia quaecumq; orantes petitis credite
 quia accipietis. & uenient uobis. t
 cū stabitis ad orandum. dimitte siquid
 habetis aduersus aliquem. ut et pater
 ur̄ qui in caelis ē dimittat uobis peccata
 ur̄a. Quod si uos non dimiseritis. nec pa-
 ter ur̄ qui in caelis ē dimittet uobis pecca-
 ta ur̄a. t ueniunt rursus ierosolymā.
 Et cum ambularet in templo. accedunt ad
 eum summi sacerdotes & scribe & senio-
 res. & dicunt illi. In qua potestate haec
 facis. & quis dedit tibi hanc potestatem
 ut ista facias. Ille autē respondens. ait il-
 lis. Interrogabo uos & ego unum uerbu
 & respondete michi. Et dicam uobis in qua
 potestate haec faciā. Baptisimum iohannis
 de caelo erat. an ex hominib. respondete
 michi. At illi cogitabant secum dicentes.
 Si dixerimus de caelo. dicet. quare ergo n̄
 credidistis ei. Si dicemus ex hominib. ti

Quia qd̄cumq; orantes petitis credite
 quia accipietis. & uenient uobis. t
 cū stabitis ad orandum. dimitte siquid
 habetis aduersus aliquem. ut et pater
 ur̄ qui in caelis ē dimittat uobis peccata
 ur̄a. Quod si uos non dimiseritis. nec pa-
 ter ur̄ qui in caelis ē dimittet uobis pecca-
 ta ur̄a. t ueniunt rursus ierosolymā.

✓ Quae potestatem de caelo habuisse
 prophetam. nisi in firmamento. quod
 & ab illo audistis. nisi potestatem
 faciat.

hac . & in scriptio . dicunt illi . Caesaris
Respondens autē iūc dixit illis . Reddi
te igitur quae sunt caesaris caesari . &
quae sunt dī dō . Et mirabant̄ sup eo .
Et uenerunt ad eum sadducei . qui dicunt
resurrectionē non esse . Et interroga
bant eum dicentes . magister . Moyses
nobis scripsit . ut si cuius frā mortuus fu
erit & dimiserit uxorem & filios non re
liquerit . accipiat frater eius uxorem i
psius . & resuscitet semen fratri suo . Se
ptem ergo fr̄s erant & primus accepit
uxorem & mortuus ē non relicto semine .
Et sc̄ds accepit eā . & mortuus ē . nec iste re
liquit semen . Et tertius similiter . Et ac
ceperunt eā similiter septem . & non relique
runt semen . Nouissima omnium defuncta
ē & mulier . In resurrectione ergo cum resur
rexerit . cuius defuit uxor . Septem e
nim habuerunt eam uxore . Et respondens
iūc ait illis . Nonne ideo erratis . non scien
tes scripturas neq . uirtutem dī . Cum enī

*In perca qd dicitur qd mortuus fuit
iūc . An qd scripturae qd mortuus
fuit . non scilicet in scriptura . xpm*

^{sup. l. omnia & fuerunt quoniam respondit idem.}
 a mortuis resurrexerint. neq; nubent
^{mulierof} neq; nubentur. ^{sunt mortui in eis. & aliter corruptio in futurum de fructu.} sed sunt sicut angeli in
 caelis. De mortuis autem quod resurgant
 n̄ legistis in libro moysi sup rubrū quo
 modo dixerit illi d̄s inquitens. Et ego sū
 d̄s abraham. & d̄s isaac & d̄s iacob. Non ē
 d̄s mortuorum. sed uiuorum. Uos ergo mul
 tum erratis. ^{et accessit unus descri}
 bis qui audierat illos conquirentes. Et
 uident quō bene illis responderit. inter
 rogauit eum qd̄ eēt primum omnium
 mandatum. Ihe autē respondit ei. q̄a
 primū omnium mandatu ē. Audi isrl̄
 d̄ns d̄s n̄r. d̄s unus est. Et diliges d̄m
 d̄m tuū ex toto corde tuo. & ex tota
 anima tua. & ex tota uirtute tua. Hoc
 ē primū mandatum. Secundū autē
 simile ē illi. Diliges proximum tuū tam
 quam te ipsum. ^{maus horū aliud man}
 datum non ē. ^{et ait illi scriba.} Bene
 magister in ueritate dixisti. quia unus
 ē. & n̄ est alius p̄ter eum. Et ut diliga

R
in cxxxii
l. cccxxiiii

R
in cxxxii
5al.

¶ Item contra: quod dicitur in
 p̄sso d̄m d̄s n̄r. d̄s unus est.
 non hōne op̄ationis. quoniam
 dilectio d̄i & proximi p̄t̄a.

¶ Item ex hac responsione se d̄
 gunt sepe d̄s n̄r. d̄s unus est.
 de ueritate q̄d̄ est in illa p̄t̄a
 rui. q̄d̄ d̄s h̄ct̄a & sacrificia
 laudant̄ a h̄ct̄a p̄t̄a & d̄s h̄ct̄a
 rioris p̄t̄a p̄t̄a & h̄ct̄a h̄ct̄a
 ronia p̄t̄a p̄t̄a p̄t̄a p̄t̄a
 clarant.

cietur quomodo turba iactaret ac in ga
hophilatum. & multa diuites iactabant
multa. Cum uenisset autē una uidua
paup spu ^{actā.} ^{fidē. & oratione} ^{8. Quadrante pōitō q̄ rā pōitō fidei.}
paup misit duo minuta qd ē quadrans. ^{ut. x. obulof}

Una q̄ philaxo seruo dicit. & q̄ dicit
lingua p̄ sua diuitias uocant q̄ hophil
laciū locū appellat solet. q̄ diuitias ser
uare q̄ nām mo & arca mo dicitur
popli exortabant ad usū. & plū
cessarios & posthuc singlō seruant
apellant.

Et conuocans discipulos suos. ait illis. Am
dico uobis. quō uidua haec paup plus omib.
misit. qui miserunt in ga hophilatiū.

Qui apertio. & uocant glā me
nūq̄t & tenendū. & a dona
ferentes & p̄o ex amno discip
nit. ut retribuatur singlō statm & p̄
& op̄a eor.

O mnes enim ex eo quod abundabat illis mi
serunt. haec uero de penuria sua om̄a
quae habuit misit totum uictum suū

^{sign. uideof ex iusticia p̄ sumēf. uideant. It q̄ a fā r. q. n. f.}
^{actā}
^{id. quia om̄e q̄ dicitur n̄ sumēnt. s̄ dicitur sumēnt & intelligit. id. d. p̄. m. p.}

¶ m̄. ccc. xxi
¶ m̄. ccc. lxxi
¶ lxx. xxi
¶ lxx. lxxi

t cum egrederetur de templo. ait illi
ex discipulis suis. magister. aspice quales
lapides & quales structurae. Et respon
dens iñe. ait illi. Uides has omnes ma
gnas aedificationes. non relinquet lapis
super lapidem. qui non destruat. t
cum sederent in monte oliuariū contra
templū. interrogabant eum separati
petrus & iacobus. & iohannes. & andreas.

¶ m̄. ccc. xxi
¶ m̄. ccc. lxxi
¶ lxx. xxi
¶ lxx. lxxi

Dic nob. quando ista fient. & qd signū
erit. quando haec omnia incipient ē
summari. Et respondens iñe. coepit

¶ m̄. ccc. xxi
¶ m̄. ccc. lxxi
¶ lxx. xxi
¶ lxx. lxxi

dicere illis. Videte. ne quis uos seducat;
o. In nomine hierosolymor ex cilio. mala se. xpi os uocauerit.
multi enim ueniunt in nomine meo.

dicentes. quia ego sum. & multi sedu-

cent. Cum audieritis autē bella & opi-

ne hierosolyma & iudea deseruit.

niones bellorū ne timueritis. Oportet

hierosolymor.

enim fieri. sed nondum finis.

Exsur-

get autē gens sup gentē & regnū sup

regnū. & erunt terrae motus p loca &

fames. Initiū dolorū haec. & uidete

q. q. uobis tangere debent.

autem uosmetipsos. Tradent enim

uos in conciliis. & in synagogis uapula-

bitis. & ante praesides & reges stabitis

q. q. uobis ad eos uent.

pppter me. in testimoniu illis. & in

om̄s gentes primū oportet p̄dicari e-

uangeliū. & cum duxerint uos tra-

dentis. nolite p̄cogitare quid loquami-

ni. sed quod datū uob fuerit in illa ho-

ra. id loquimini. Non enim estis uos

loquentes sed sp̄s sc̄s. Tradet autē frat̄

frat̄ in mortem. & pater filiū. & con-

surgent filii in parentes. & morte affici-

ent eos. Et eritis odio omnib. pppter

B
Quo merito haec uideri p̄
ant manifestat. &

A
mca viii
mca xliii
lcc l
lcc l
lcc l

A
mca l
mca xliii

A
mca l
mca xliii
lcc l

B
Constat haec uoluntate
liberes. q. om̄s p̄m̄a
uastata ad uicem
origisse.

nomen meum . Qui autē sustinuerit
 in finem . hic saluus erit . ^{um autem}
 uideritis abominationē desolationis .
^{in templo di.}
 stantem ubi non debet . qui legit intel
^{b. Haec appropinquante potidano populo iuxta littera factas}
 legat . tunc qui iudea sunt fugiant
 in montes . & qui sup tectum . ne descen
 dat in domum nec introeat ut tollat
 quid de domo sua . Et qui in agro erit
 non reuertatur retro tollere uestimen
 tum suum . ac autem pregnantib;
 & nutrientib; . in illis dieb; . ^{rare uero}
 ut hieme non fiant . runt enim di
 es illi tribulationis tales . quales non fue
 runt ab initio creaturae . quā condidit
 dñs . usq; nunc neq; fient . t nisi breui
 asset dñs dies non fuisset salua omnis
 caro . Sed ppter electos quos elegit . bre
 uiant dies . t tunc si quis uobis di
 xerit . ecce hic ē xp̄e . ecce illic . ne credi
 deritis . x̄surgent enim pseudo xp̄i
 & pseudo pphetas . & dabunt signa & por
 tenta ad seducendos si potest fieri etiam

R
 in exlu
 T
 in exlu

R
 in exlu
 T
 in exlu
 L
 in exlu
 T
 in exlu

R
 in exlu
 T
 in exlu
 L
 in exlu
 T
 in exlu

1
 Con
 Lib
 us
 ang

¶ in celum
¶ in celum

¶ in celum
¶ in celum

electos. Vos ergo videte. ecce p̄dixi uobis omnia. et in illis diebus post tribulationē illā ^{ante adiale signū} sol continebrabit. & luna non dabit splendore suū & stellae cadi erunt decedentes. & uirtutes quae sunt in caelis mouebunt. t tunc uidebunt filium hominis uenientem in nubib. cū uirtute multa & glā. Et tunc mittet angelos suos. & congregabit electos suos a quatuor uentis. a summo terrae. usq. ad summū caeli. A sicu aū discite parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit. & nata fuerint folia. cognoscitis quia in pximo sit aestas. Sic & uos cum uideritis haec fieri. scitote qd in pximo sit in ostus. Am̄ dico uob. qm̄ non transibit generatio haec. donec omnia ista fiant. Caelum & terra transibunt. uerba autem mea non transibunt. edie autē illa uel hora nemo scit. neq. angeli in caelo. neq. filius nisi pater.

¶ hanc parabolam dicit dominus
¶ hanc parabolam dicit dominus

¶ in celum
¶ in celum

¶ hanc parabolam dicit dominus
¶ hanc parabolam dicit dominus

¶ sic enim interrogantibus se de ultimo die discipulis ait dicens. qd signū aduentus tui erit dō
¶ sic enim interrogantibus se de ultimo die discipulis ait dicens. qd signū aduentus tui erit dō
¶ sic enim interrogantibus se de ultimo die discipulis ait dicens. qd signū aduentus tui erit dō
¶ sic enim interrogantibus se de ultimo die discipulis ait dicens. qd signū aduentus tui erit dō
¶ sic enim interrogantibus se de ultimo die discipulis ait dicens. qd signū aduentus tui erit dō

R. in elin
I. in elin
I. in elin
I. in elin

idete uigilate & orate . Nescitis enim quan
do tempus sit . sicut homo qui peregre
pfectus reliquit domū suam . & dedit seruis

R. in elin
I. in elin
I. in elin

suis potestatem cuiusq; operis . & anitori p̄ci
piat & uigilet . uigilate ergo . nescitis enī
quando dominus domus ueniat . sero . an
media nocte . an gallicantu an mane . Ne
cum uenerit repente inueniat uos dormi

R. in elin
I. in elin
I. in elin
I. in elin
I. in elin

entes . quod aut uob dico . om̄ib. dico uigilate;
rat autē pascha & a h̄ima post biduū .
t quaerebant summi sacerdotes & scribe .

R. in elin
I. in elin
I. in elin
I. in elin

quomodo cum dolo tenerent & occiderent .
Dicebant enim . Non in die festo . ne forte tu
multus fieret populi . t cum esset be
thanae in domo symonis lepsi . & recum
beret . uenit mulier habens alabastrū un
guenti nardi spicati p̄ciosi . Et facto ala
bastro effudit sup caput eius . Erant autē
quidam indigne ferentes intra semet
ipsos & dicentes . Ut quid p̄ditio ista unguen
ti facta est . Poterat enim unguentū istud
uenundari plusquā trecentis denariis .

Hardus: p̄cipue . In manu . . .
calore . . .
aspero sapore . . .
sop . . .
se spargunt .

& dari pauperibus. Et fremebant in eam. Ihesus
autem dixit. Sinite eam. quid illi molesti
estis. Bonum opus operata est in me. Semp
enim pauperes habebitis uobiscum. & cum
uolueritis. potestis illis benefacere. me autem
non semp habebitis. uod habuit haec fecit
preuenit unguere corpus meum in sepulchru
ram. Amen dico uobis. ubi cumq; predicatum
fuerit euangelium istud. in uniuerso mun
do. & quod haec fecit narrabitur in memoria
eius. Et iudas scariothes unus de duodecim
abit ad summos sacerdotes. ut perderet eum
illis. qui audientes gauisi sunt. & promise
runt ei pecuniam se duros. Et quere
bat quomodo illum oportune traderet;
Et primo die a himox quando pascha im
molabant dicunt ei discipuli. Quo uis eam
& paremus tibi ut manduces pascha. Et
mittit duos ex discipulis suis. & dicit eis.
Ite in ciuitate. et occurret uob homo la
guena aquae haurians. sequimini eum
& quocumq; introierit. dicite domino do

in elym
in eelxxvii
lxviii

in elc
in eelxxviii
lxviiii

Valere homo languena por
ras occurrit. ut ostendat hoc
pascha prout mundi ablutio
ne et caeleb. dicitur. Aq. la
guena quae languena est
p. s. f. r. a. t. m. u. n. d. o. m. i. n. i. s. t. e. m.
da.

Lucas dicit amphora. unus uas fignus. alio modum fignus.

mus. quia magister dicit. ubi est refectio
 mea. ubi pascha cum discipulis meis mandu-
 cem. Et ipse vobis demonstrabit caenaculum
 grande stratum. & illic parate nobis. Et ab-
 huerunt discipuli eius. & uenerunt in ciuitate. & in-
 uenerunt sicut dixerat illis. & parauerunt pascha.

A
 in elen
 in elen
 in elen
 in elen

esperet autem facta uenit cum duodecim.
 Et discumbentibus eis. & manducantibus ait

A
 in elen
 in elen
 in elen
 in elen

inquit. Amen dico uobis. quia unus ex uobis me
 tradet. qui manducat mecum. Et illi coe-
 perunt contristari. & dicere ei singillatim.

A
 in elen
 in elen
 in elen

Numquid ego. cui ait illis. Unus ex duo-
 decim. qui intingit mecum in catino. Et filius
 quidem hominis uadit sicut scriptum est deo.

A
 in elen
 in elen

ae autem homini illi pro quem filius hominis
 tradetur. Bonum erat ei. si non esset natus homo

A
 in elen
 in elen
 in elen
 in elen

ille. Et manducantibus illis accepit inquit
 panem. & benedicens fregit. et dedit eis. &

A
 in elen
 in elen
 in elen

ait. Sumite. hoc est corpus meum. Et accepit
 calicem gratias agens dedit eis. Et biberunt
 ex illo omnes. Et ait illis. hic est sanguis meus
 noui testamenti. qui pro multis effundetur;

B.
 Caenaculum hoc spiritualis est.
 na. quae huiusmodi in domo sua. uel in
 rit. secundum spiritum illustranda
 sufficit. licet per transformanda
 in alio in ista solutio xpo. refec-
 tione pp. qm. qm. cuncta pasce
 sacramenta. l. cuncta huiusmodi
 erit. de hoc scripta in uelle
 gr.

Uel in uel ostendat qd in corruptione subditus. sicut in flagello posuit panem gratias agit eis

Amen dico uobis. quod iam non bibam de genimi
ne utris usque in diem illud. cum illud bibam nouum
in regno dei. t immo dicto exiit in monte
oliuarum. t ait ei ihs. omnes scandalizabi
m in nocte ista. quia scriptum est. ercu
tiam pastorem. & dispergentur oves. Sed post
quam surrexero. precedam uos in galileam.
etrus autem. ait ei. Et si omnes scandalizati
fuerint. sed non ego. Et ait illi ihs. Amen
dico tibi. quia tu hodie in nocte hac priusquam
his gallus uocem dederit. ter me es negaturus.
t ille amplius loquebatur. Et si oportuerit
me simul commori tibi. non te negabo. Si
militer autem & omnes dicebant. t ueniunt
in pedum. cui nomen gethsemani. t ait
discipulis suis. Sedete hic donec orerem. Et as
sumit petrum & iacobum & iohannem secum.
h. Nativitate ostendit. incarnationis suae.
& coepit pauere & tedere. t ait illis. Tri
stis est anima mea usque ad mortem. Sustine
te hic & uigilate. t cum processisset pau
lulum. perdidit super terram. & orabat. ut si fieri
posset transiret. ab eo hora. Et dixit. ab

11. elixvii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixxviii
11. elix

11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii
11. elixviii

11. elixviii
11. elixviii
11. elixviii
11. elixviii

At illi manus iniecerunt in eum . et tenuerunt eum .

nus autem quidam de circumstantibus educens
gladium . percussit servum suum sacerdotis . & ampu-

tavit illi auriculam . et respondens inquit ait

illis . Tamquam ad latronem existis cum gladius

& lignis comprehendere me . Cotidie eram

apud vos in templo docens . & nunc me tenu-

istis . Sed ut adimpleantur scripturae .

una de septem eius relinquentes eum omnes fugerunt .

dulcescens autem quidam sequebatur eum . amicus

synthronone super nudo . & tenuerunt eum . At ille

relicta synthronone . nudus profugit ab eis . et

adduxerunt Iesum ad summum sacerdotem .

& conuenerunt omnes sacerdotes . & scribae

& seniores . etrus autem a longe secutus

est eum . usque intro in atrium summi sacer-

dotis . & sedebat cum ministris . & calefacie-

bat se ad ignem . summi vero sacerdotes

& omne concilium . querebant aduersus Iesum

testimonium . ut eum morti traderent . nec in-

ueniebant . Multi enim testimonium fal-

simum dicebant aduersus eum . & conuenientia

in elixvi
in elixvii
in elixviii
in elixxix
in elixxx

in elixxxv
in elixxxvi

in elixxxvii
sol

in elixxxviii
in elixxxix
in elixxxx
in elixxxxi

in elixxxxii
in elixxxxiii
in elixxxxiiii

in elixxxxv
in elixxxxvi
in elixxxxvii
in elixxxxviii
in elixxxxix
in elixxxxli

8. 1

2

1000
1000
1000

testimonia n̄ erant. t̄ quidam surgentes
falsum testimoniū ferebant aduersus eū dicen-
tes. quō nos audimus eum dicentē. Ego
dissoluā templū hoc manufactū. & p̄ triduiū
aliud non manufactū aedificabo. Et n̄ erat
conueniens testimoniū illoꝝ. t̄ exsur-
gens summus sacerdos in mediū. interrogauit
ih̄m dicens. Non respondes quicquā ad ea
quae tibi obiciunt̄ ab his. Ille autē tacebat.
& nichil respondit. Rursum summus sacer-
dos interrogabat eum. & dixit ei. Tu es xp̄c

1000
1000
1000
1000

filius benedicti. h̄s autē. dixit illi. Ego sū
Et uidebitis filiū hominis ad dextris sedentem
uirtutis. & uementē cum nubibus caeli. un-
mus autē sacerdos. scindens uestimenta sua
ait. quid adhuc desideramus testes. Au-
distis blasphemiā quid uob̄ uidetur. Qui
omnes condemnauer̄ eū eē reum mortis

1000
1000

1000
1000
1000

t̄ coeperunt quidam conspuere eū. & ue-
lante faciem eius. & colaphis eum caedere. &
dicere ei. Prophetisa. Et ministri alapis
eū cedebant. t̄ cum esset petrus in atrio

1000
1000
1000

1000
1000
1000
1000

Humanu corpus primis sex a conceptione dieb. lauis habet similitudine. sequentib. noue conuertitur in sanguine. deinde xv. solidatur. reliquis vi. vii formatur usq. ad p̄uocalem uiam omnium in herbis. & hinc in reliquo tempore usq. ad completū partus. magnitudine augetur. sex aut. & viii. sex u. sex. & xiiii. xlv. faciunt. quib. singu. aduocet. id ipsū die quo discipula p̄uocata corpus eremtu sumere incipit. totumq. dicit in aedificatione corporis dñi quot in fabrica templi annos in uisus

Ad contumelia eius hoc dicitur

qui sepheta a poplo uoluit haberi.

et in isto fessis in uice dñi peccasse ueloret. & passione dñi liberare.

l. cxxvii
l. cxxviii
l. cxxviiii
l. cxxviiii

deorsum . uenit una ex ancillis summi sacer
dotis . Et cum uidisset petru calefaciente
se . Aspiciens illu ait . Et tu cum ihu naha
reno eras . At ille negauit dicens . Neq . scio .
neq . noui . quid dicas . ^{et exiit foras ante}
atru . & gallus cantauit . Rursus aut eu
^{l. yo . f. l. ba .}
uidisset cum uidisset illum ancilla . coe
pit dicere circumstantib . quia hic exillise
At ille iterum negauit . Et post pusillu . rursus
qui adstant dicebant petro . Uere . exil
lis es . Nam & galileus es . Ille aut coepit
anathematizare . & iurare quia nescio
hominē istum quem dicitis . Et statim
^{signi quosq . . . dicitur de nos ab infidelitate deuotus .}
iterum gallus cantauit . ^{et recorda}
tus ē petrus uerbi quod dixerat ei ihe . prius
quam gallus cantet bis ter me negabis . &
coepit flere . ^{et confestim mane cōsi}
liu facientes summi sacerdotes cum seni
orib . & scribis . & uniuerso concilio . in
cientes ihu duxerunt . & tradiderunt pi
lato . ^{et interrogauit eum pilatus .}
ues rex iudeorū . At ille respondens .

Petrus nocte negauit ad galli
canta poenitentia dicitur resurre
xione a fessis . quia in uniu
modi in tribus obliuionis
malis . & speratae lucis re
monstrations coepit . et ^{l. cxxvii}
de uer . at lucis pientia que ^{l. cxxviii}
quid in ueritate . et uer .

Quia ueritas puer hominu
collapsa per ueritas infide
les hanc ne negauit in tribus
pukofum . fessis est . nō in
aprio cyphae poenit . agere
penitentiā . & obgressus est
raf aluipio . consilio uerale
i euangl . de dñe . uel libop . l. cxxvii
floar .

l. cxxvii
l. cxxviii
l. cxxviiii
l. cxxviiii

17001
17002
17003
17004

Ait illi. Tudeis. et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursus interrogavit eum dicens. Non respondes quequam. Vide inquantis te accusant.

17005
17006
17007

hic autem amplius nichil respondit. ita ut miraretur pilatus. et diem autem festum dimittere solebat illis unum ex iunctis quecumque

17008
17009
17010

cumque petissent. erat autem quid dicebat barabbus. qui cum seditione factus erat iunctus. qui in seditione fecerat homicidium. Et ascendisset turba coepit rogare. sicut

17011
17012
17013
17014

semper faciebat illis. Pilatus autem respondit eis & dixit. Vultis dimittere vobis regem iudeorum. Sciebat enim quod per invidiam tradidisset eum summi sacerdotes. Pontifices autem concitaverunt turba ut magis barabban dimitteret eis.

17015
17016
17017
17018

latus autem iterum respondens. ait illis. Quid ergo vultis faciam regi iudeorum. At illi iterum clamaverunt. Crucifige eum. Pilatus vero dicebat eis. Quid enim mali fecit. At illi magis clamabant.

Pilatus qui iunctus fuerat...
...alio die...
...suo sermone...
...iudeis.

17019
17020
17021
17022
17023
17024
17025
17026
17027
17028
17029
17030
17031
17032
17033
17034
17035
17036
17037
17038
17039
17040
17041
17042
17043
17044
17045
17046
17047
17048
17049
17050
17051
17052
17053
17054
17055
17056
17057
17058
17059
17060
17061
17062
17063
17064
17065
17066
17067
17068
17069
17070
17071
17072
17073
17074
17075
17076
17077
17078
17079
17080
17081
17082
17083
17084
17085
17086
17087
17088
17089
17090
17091
17092
17093
17094
17095
17096
17097
17098
17099
17100

Secundum lucam ad herodem in alba ueste dicitur. In cruce illud. Inimice assumpit ac humanitatis innocenter
In alba ueste passionis exprimitur. Inimice celestis habere pueritiam. et monstrare. My. Alba ueste indur
in munda castre confessione crucis. purpura vestis in uictoria suae martyrii gloria.

in cruce
in cruce
in cruce

Crucifige eum. ^{ilatus autem uolens populo}
satisfacere dimisit illis barabbam ^{& tra}
didit ihm flagellis caesus ut crucifigeret.

in cruce
in cruce
in cruce

ilites autem duxerunt eum intro matru
ptorni & euocant totam cohortem. & induunt
eum purpura & imponunt ei plectentes
spineam coronam. & coeperunt salutare eum.

Haec usque hodie faciunt herem
in uictoria celestis. cupiunt uicari
sacrae scripturae. quae per ala
ma soler. insig. erroris sunt
manu. uexpi. cupit. per uictoria
dmi. negetur. Spiritum cupit
na. eiusque. reseruat. & in
uictoria. uenisse. denegant.

Simon in p. obediens. herem
herodes. quibus. uictoria
ex libia. fuit. & sign. gentile
populi.

Hae rex iudeorum. Et percutiebant eum apud
cuius harundine. & conspuebant eum. Et
ponentes genua adorabant eum. t post
quam illuserunt eum. exuerunt illum pur
pura. & induerunt illum uestimentis suis. &
educunt illum ut crucifigerent eum. tan
quam uenerunt perterunt quem peria simone cy
reneum uementem de uilla patre alexandri
& rufi ut tollerent crucem eius. t perducunt
illum in golgotha locum. quod est interpretatum cal
uariae locus. t dabant ei bibere mur
ratum uinum. & non accepit. t crucifigentes
eum. diuiserunt uestimenta eius mittentes sortem
super eis. quis quid tolleret. rat autem ho
ra tertia. & crucifixum eum. t erat tunc

lus caulae eius inscriptus rex iudeorum .
 t cum eo crucifigunt duos latrones . unum
 adextris . & alium a sinistris eius . t adim
 pleta e scriptura . quae dicit . Et cum inq's
 reputatus e . t p'tercentes blasphema
 bant eu . mouentes capita sua & dicentes
 uua . qui destruit templu . & in trib . dieb .
 aedificat saluu fac temetipsu . descendes
 de cruce . imuliter & summi sacerdotes
 ludentes ad alterutrū cum scribis dicebant .
 Alios saluos fecit se ipsum non potest sal
 uum facere . Xpc rex israhel descendat
 nunc de cruce . ut uideamus & exclaimus .
 t qui cum eo crucifixerant . conuincia
 bantur ei . t facta hora sexta . tenebre
 factae sunt p totā terram usq . in horam
 nonam . t hora nona . exclamauit
 iñe uoce magna dicens . heloi . heloi . le
 masabaetham . qd e interpretatv . ds . n's ds
 n's ut quid dereliquisti me . t qui
 dam decircūstantib . audientes dicebant .
 Ecce heliam uocat . urrens aut unus

& implens spongiā aceto . circūponensq̄
calamo . potū dabat ei dicens . Sinite ui
deamus si ueniat helias . ad deponendū eū .
sic autē emissa uoce magna . exspirauit
& uelum templi scissum ē in duo a sursum
usq̄ deorsum . idens autē centurio q̄
ex aduerso stabat . quia sic clamans ex
spirasset . ait . Vere homo hic . filius
dī erat . rant autē & mulieres de
longe aspicientes . inter quas erat maria
magdalene & maria iacobi minoris &
ioseph mater & salomae . Et cū esset in
galilea . sequebant eū & ministrabant
ei . Et aliae multae quae simul cū eo . A
scenderant hierosolyma . & cū iā sero
eēt factū quia erat parasceue . qd ē ante
sabbatū uenit ioseph abarimathia . no
bilis decurio . qui et ipse erat expectans re
gnū dī . & audacter introuit ad pilatū et
petit corpus ihu . Pilatus autē mirabat̄
suā obisset . Et accersito centurione .
interrogauit eū si iā mortuus eēt . Et

97
cum cognouisset a centurione. donauit
corpus ioseph. ioseph autē mercatus
syndonem & deponens eū. inuoluit
syndone. & posuit eū in monumento
quod erat excisū de petra & aduoluit lapi
dē ad ostiū monumenti. maria autē
magdalene & maria ioseph. aspice
bant ubi poneret. t cū transisset
sabbatū. maria magdalena & maria
iacobi & salome. emer̄ aromata ut ue
mentes unguerent eū. t ualde ma
ne una sabbatorū ueniunt ad monumē
tū orto iam sole. Et dicebant ad inui
cē. Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio
monumenti. Et respicientes uiderunt
reuolutū lapidē. Erat quippe magn'
ualde. Et introeuntes in monumentū
uider̄ iuuenē sedentē in dextris coop
tū stola candida & obstipuer̄. iudi
cit illis. Nolite expauescere. Ihm̄ que
ritis naharenū. crucifixū. surrexit.
n̄ est hic. Ecce locus ubi posuer̄ eum.

Sedite dicite discipulis eius & petro. quia
p̄cedit uos in galileā. Ibi cum uidebitis
sicut dixit uobis. Et illae exeuntes fu-
gerunt de monumento. inuaserat enī
eas tremor & p̄uor. & nemini quicquā
dixerunt. Timebant enim. Surgens
autē mane prima sabbati apparuit
primo mariæ magdalene. de qua cie-
cerat septē demonia. Illa uadens nun-
ciauit his qui cum eo fuerant lugentib.
& flentib. Et illi audientes quia uiue-
ret. & uisus ēet ab ea non crediderunt.
Post haec autē duob. ex eis ambulanti-
bus ostensus ē in alia effigie euntib. in uil-
lam. Et illi euntes nuntiauer̄ ceteris.
nec illis crediderunt. Quissime recū-
bentib. illis undecim apparuit & exp-
brauit incredulitatē illorū & duritiā
cordis. Quia his qui uiderant eū resur-
xisse n̄ crediderunt. Et dixit eis. Eun-
tes in mundū uniuersū p̄dicare euange-
liū omni creaturae. qui crediderit &

baptizatus fuerit. saluus erit. qui uero
 non crediderit condemnabitur. Signa au-
 tem eos qui crediderint. haec sequentur.
 In nomine meo demonia eicient. lin-
 guis loquentur nouis. serpentes tolle-
 nt. Et si mortiferum quid biberint non
 eos nocebit. Super aegros manus im-
 ponent. & bene habebunt. Et dominus
 quidem postquam locutus est eis.
 Assumptus est in caelum. & sedet ad
 dextris dei. Illi autem profecti. pre-
 dicauerunt ubique. Domino cooperan-
 te & sermonem confirmante. sequen-
 tibus signis.

X P L I C I T E V A N G
 G E L I V M S E C V N D V M
 M A R C V M . A D X C V .

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines.